

"IKKE VED MAGT OG IKKE VED STYRKE, MEN VED MIN ÅND, SIGER HÆRSKARERS HERRE"

Markant flere unge føler sig ensomme

Hver sjette ung føler sig alene, har ingen at tale med og føler ikke, at de er gode nok, viser undersøgelse. Samtidig er andelen af unge, der taler med andre voksne end deres forældre, styrt ned

AF MORTEN MIKKELSEN
mikkelsen@k.dk

En hastigt voksende del af den unge generation føler sig udenfor og alene. Og de har svært ved at bringe sig ud af denne position, for de oplever kun i ringe omfang voksne til at få råd og hjælp. Derfor er de strandede i en position som ensomme, tavse og usikre tilskene til det, de oplever som alle de andre søs.

Sådan lyder konklusionen fra Søren Østergaard, ungdomsforsker og leder af Center for Ungdomsstudier, CUR. I dag udgiver han sammen med Simon Haugsgaard bogen "Jagten på frirum - perspektiver på unge, hverdagsliv og fællesskaber", som rummer en ny undersøgelse af ensomhed og trivsel blandt unge baseret på data fra 2016 elever på 7.-9. klassetrin fra 20 forskellige skoler.

"Vi har med en generation at gøre, som tror, at kravet er, at man skal have styr på tingene for at måtte række hånden op og sige noget. Det indebærer, at de mange, der ikke føler, de har styr på tingene, føler sig alene. Det er flest piger, men også markant flere drenge, der på tærsklen til gymnasiet ikke aner, hvordan

de skal bære sig ad med at komme ind i fællesskabet, og det er invaliderende for dem," siger Søren Østergaard.

Målingen af ensomhed bygger på spørgsmålet om, hvor ofte de unge savner nogen at være sammen med og knyttet til, samt hvor ofte de føler sig udenfor. Ud fra dette betegnes 17,6 procent af eleverne i 9. klasse som ensomme. Det er en fordobling i forhold til den tilsvarende ensomhedsundersøgelse fra Vive med tal fra 2016.

At unge bevæger sig i retning af mere isolation, understreges også af, at hver tredje unge oplyser, at de holdt ikke har været fysisk sammen med kammerater til selvgulde aktiviteter den seneste uge, og kun hver tredje oplyser, at de ud over deres forældre har nogle voksne, de kan tale med. For børn fem år siden, i 2015, var det i en tilsvarende undersøgelse fra CUR hver anden ung, der havde såkaldte sekundære voksne at tale med.

"Vi er havnet i en situation, hvor en meget stor del af de unge har ingen udover forældre og skole går fuldstændig under radaren for de voksne. I dag ved de voksne slet ikke, hvad der foregår, og mange voksne

er heller ikke specielt nysgerrige efter at vide det. Hos de unge er der ingen forventning om, at de voksne kan hjælpe, for hvad ved de om at være ung i 2020?", forklarer Søren Østergaard.

Ifølge Rasmus Kjeldahl, direktør i foreningen Børns Vilkår, er de nye tal høje, men de svarer til tendenserne i Børns Vilkårs rapport "At stå udenfor", som udkom sidste år.

"Der findes efterhånden en del ensomhedsundersøgelser, som tilsammen får mig til at frygte, at vi er ved at tabe mellem en fjerdedel og en femtedel af de unge, som ud over ensomhed har problemer med selvsikrede og andre former for mistrivsel. De unge har overhalet de ældre som den gruppe, der er mest ramt af ensomhed, og det er meget, meget bekymrende," siger Rasmus Kjeldahl, som derfor mener, at der er brug for en national strategi mod ensomhed.

"Det blev der talt om i forbindelse med den isolation, coronapandemien havde forårsaget. Men bekæmpelse af ensomhed er en kæmpe opgave, som rækker ud over denne pandemi, og løsninger står ikke i kø."

Unge og ensomhed

► **19. klasse oplever 17,6 procent** af de unge ensomhed. Blandt piger er andelen 19,2 procent og blandt drenge 15 procent. I en tilsvarende undersøgelse fra Vive, Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd, var andelen 5 procent i 2009 og 9 procent i 2017.

► **12015 svarede 49 procent**, at de havde sekundære voksne ud over forældrene at tale med og brugte denne mulighed. I 2020 er andelen faldet til 33,6 procent.

KILDE: CENTER FOR UNGDOMSTUDIER

Ifølge Rasmus Kjeldahl er en stor del af ensomheden blandt 15-20-årige grundlagt allerede i 10-20-årsalderen, hvor det er altsåvarende, at børn lærer at få en god tilknytning til voksne. Derfor kan øget opmærksomhed fra forældre, pædagoger i vuggestue og børnehaver samt lærere i skolen være med til at sikre, at børn og unge ikke får lov til at gøre sig usynlige.

"Alt tyder på, at den store mangelvare hos børn og unge er tid sammen med voksne. Det tilføjer, at vi bruger kræfter på at fortælle forældre, hvor vigtigt det er, at de taler med deres børn i stedet for at kigge ind i en iPhone," siger Rasmus Kjeldahl.

Blandt de andre voksne end forældre, som spiller en

rolle i unges liv, fremhæver Søren Østergaard bedsteforældre som vigtige. Den med er det slet et stort fald i, hvor meget deres kammeraters forældre betyder, for takket være mobiltelefoner, virtuelle rum og mødesteder uden for hjemmet er det slet ikke sikkert, at forældrene til en 15-årig nogensinde møder deres søns eller datters kammerater.

"Når de unge samtidig heller ikke er sammen med unge, der er tre-fire år ældre, mangler de mennesker i det nærliggende rum, der kan inspirere dem ud fra en større livserfaring," siger Søren Østergaard.

Debat side 10

FOTO: MICHAEL STOLTZE

Efter menneskets målestok er dug bare småt og vådt, men for naturens små skabninger – som her en blåfugl – er dråberne anderledes lammende.

Bagsiden

I dag ville filosofen Hegel være fyldt 250 år. For Hegel er det vores bevidsthed om døden, der adskiller os fra alt andet i naturen.

Kronik side 11

FOTO: WIKIMEDIA

Israel er tilbage i omdiskuteret bibeludgivelse

Det mødte skarp kritik, da Bibelselskabet tidligere på året udgav en ny bibel, hvor ordet "Israel" var udeladt flere steder. Nu udkommer der en ny udgave, hvor "Israel" er vendt tilbage i flere vers

AF JENS FROM LYNG
from@k.dk

Fejl sker, men der må ikke være fejl i Bibelen. Sådan lød det blandt andet i den lange venlige nyudgivelse af Bibelen på nu-dansk, Bibelen 2020, kom på gaden.

For der var sket det, der ikke måtte ske: Nogen havde fundet fejl i Bibelen.

Først havde en opmærksom læser fundet ud af, at ordet for "frænde" i et enkelt vers i Salmernes Bog var blevet oversat til "hænde", hvilket betyder det stik modsatte. Senere kom en debat om, at ordet "Israel" var udeladt næsten alle steder i Det Nye Testamente, hvor man i stedet havde skrevet "jødernes", "det jødiske folk" eller noget tredje.

Efter denne debat besluttede man i Bibelselskabet, der står bag udgivelsen, at ændre enkelte vers i en ny udgave. Og den udgave bliver distribueret fra næste måned, hvor "Israel" og "israellitterne" er genintroduceret cirka 30 steder i Det Nye Testamente, og hvor ordet "frænde" ikke længere er fejloversat. Det fortæller Bibelselskabets ge-

neralsekretær, Birgitte Stoklund Larsen.

"For det første har vi rettet de korrekturen, som opmærksomme læsere har fundet. Der var virkelig ikke mange. For det andet har vi fundet nogle få oversættelsesfejl, som også er blevet rettet, og for det tredje har vi gennemgået oversættelsen af "Israel" i Den Nye Aftale, hvor det overordnede princip var at oversætte "Israel" med "jøder" og "det jødiske folk", fordi det handler om folket og ikke landet. Men de enkelte steder, hvor der henvises til Israel, er det geografisk sted, står der nu "Israel" i Den Nye Aftale," siger hun.

Den første til at påpege udeladelsen af ordet "Israel" var Jan Frost, der er tidligere formand for Ordet og Israel. Han har endnu ikke kunnet nærstudere den nye udgave, der først bliver tilgængelig i september, men glæder sig over nyheden.

"Jeg er overrasket set meget glad for, at Israel får lov at optræde i Den Nye Testamente igen i Bibelen 2020. Jeg har svært ved at udtale mig om, hvorvidt det i tilstrækkelig grad er blevet

gjort, eller om det skal tolkes som et kompromis fra Bibelselskabets side, når jeg ikke har set den nye udgave. Men i udgangspunktet er det naturligvis positivt," siger han.

Den efterfølgende debat blev præget af misforståelser. Blandt andet blev det i nogle medier beskrevet, at ordet "Israel" var udeladt i hele Bibelen 2020, selvom det fremgik flere hundrede gange i Det Gamle Testamente. Denne misforståelse blev videreført i flere udenlandske medier. I de danske medier blev der fra enkelte debattørers spekuleringer i, om der lå politiske motiver bag udeladelsen.

Jan Frost selv har svært ved at tro, at Bibelselskabet skulle arbejde med en skjult dagsorden i udeladelsen af ordet "Israel".

"Men når jeg følger med i debatten, kan jeg konstatere, at mange jøder og ikke-jøder havde netop den opfattelse. Det kan man sige er en fejlopfattelse, men man kan ikke forvente dem i at få den tanke på baggrund af den kristne kirkes triste forhold til Israels historiske set og aktuelt," siger han.

Eksempler på ændringer i Bibelen 2020

Matthæusevangeliet, kapitel 19, vers 19-20:

- **1. udgave:** Men da Herodes var død, viste en engel sig for Josef i en drøm og sagde til ham: "Du skal stå op og rejse tilbage..."
- **2. udgave:** Men da Herodes var død, viste en engel sig for Josef i en drøm og sagde til ham: "Du skal stå op og rejse hjem til Israels land..."

Salme 88, vers 9:

- **1. udgave:** Du har taget både ven og fjende fra mig, alle mine nærmeste – forsvundet i mørket
- **2. udgave:** Du har taget mine venner fra mig, alle mine nærmeste – forsvundet i mørket

er umuligt for mig ikke at se en sammenhæng mellem udeladelsen af "Israel" her og Israel-kritiske kommentarer i medierne fra præster og bibelkritikere af "Israel" fra den særlige bibeludgivelse. Han glæder sig over, at "Israel" nu indgår i udgivelsen, men er stadig forundret over forløbet.

"Der er mange ting, der er meget sværere at forstå i Bibelen end ordet "Israel". Det

KILDE: PÅRIS/REUTERS/GETTY IMAGES

Forsvarsminister Trine Bramsen (S) har varslet en grundig undersøgelse af hele forløbet om Forsvarets Efterretningstjeneste. Men hvordan undersøger man en sag med dybt hemmelige oplysninger?

Danmark side 3, Leder side 10

læs også i dag

- **Kirke&Tro:** Folkekirken behøver i denne tid biskopper, der træder til som igangsættere, koordinatore og tovholdere **side 4**
- **Udland:** Sorte aktivister på et universitet i New York kræver raceadskilte kollegier for at skabe "et trygt rum" **side 5**

Denne side er redigeret af Michael Sjørensen

Hvide Sande Masterclass

2020 SEPTEMBER 19. - 26.

Med professorene
Marianna Shirinyan • Eszter Hafner • Tim Frederiksen
Winfried Rademacher • Henrik Brendstrup

Information & billetter: www.hvidesande-masterclass.dk

Foredragsholder
Vagn Jørgensen

• Livsglæde hos Benny Andersen
• Degnen, læreren og sabøleren

Se flere foredrag på foredragslisten.dk

Når jeg dør
Lyt til lydserien i Kristeligt Dagblads app.

K

VI ER ALLE PRÆSTER
Da revolutionen kom til Hjørdemål Kirke
1.9.-13.12.2020

museum jørn